

LR
kommenterar

fg 80

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND
BOX 3529 103 69 STOCKHOLM
TEL. 08/22 51 40

LR
kommenterar

fg 80

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND • BOX 3529 • 10369 STOCKHOLM

FÖRORD

Grundskolans nya läroplan (Lgr 80) gäller för samtliga stadier och årskurser fr o m läsåret 1982/83.

Den nya läroplanen behandlas i LR:s fackliga handbok "Läraren och jobbet" 81-82. Där finns också ett särskilt avsnitt om resursfördelning och resursanvändning. När det gäller Lgr 80 kan alltså LR:s fackliga förtroendemän använda sig av förbundets fackliga handbok. Därutöver ger förbundskansliet i denna broschyr vissa ytterligare kommentarer till grundskolans nya läroplan och dess genomförande.

Den kortfattade översikt av problem vid införandet av Lgr 80 som presenteras i det följande är inte på något sätt fullständig. De LR-kommentarer som ges får ses som preliminära. När det blir aktuellt kommer förbundskansliet att ge de fackliga förtroendemännen ytterligare information. Väsentligt är att de fackliga förtroendemännen själva hör av sig till förbundskansliet med frågor och förslag till fackliga kommentarer i anslutning till Lgr 80.

Frågor om Lgr 80 besvaras på förbundskansliet i första hand av Ulf Wahlström.

Under de olika rubrikerna i det följande ges först en redogörelse för gällande föreskrifter och därefter LR-fackliga kommentarer och rekommendationer. Kommunombud och lokalombud bör observera att skolstyrelse och skolledning är skyldiga att vidta MBL-åtgärder (information och i förekommande fall förhandlingar) före sina beslut under de olika rubrikerna. Det är lämpligt att också LR:s skyddsombud bevakar införandet av Lgr 80.

Stockholm i december 1981

Förbundsordförande

Förkortningar:

Lgr 80 = Läroplan för grundskolan. Allmän del
sf = skolförordningen
SÖ-FS = skolöverstyrelsens författningssamling

1. Tjänstefördelning

Enligt sf 5 kap 35 § fastställer rektor för läsåret en plan över lärarnas tjänstgöring i olika klasser, grupper och ämnen. Förslag till sådan plan upprättas före den 1 juni. Lärarna skall få tillfälle att yttra sig över förslaget.

I sf 14 kap 9 § föreskrivs följande: "Lärare är skyldig att undervisa i det eller de ämnen som ingår i hans tjänst.

Lärare är skyldig att undervisa även i annat eller andra ämnen eller del av annat ämne, om läraren kan anses ha förutsättningar att meddela sådan undervisning och om det erfordras. Beslut härom fattas av rektor efter samråd med läraren.

Undervisning som lärare fullgör enligt andra stycket inräknas i hans tjänst."

LR-kommentar: Särskilt viktigt är att lärarna och deras fackliga företrädare på ett så tidigt stadium som möjligt (februari - mars) initierar diskussioner med skolledningen om kommande läsårs tjänstefördelning.

Sf 14 kap 9 § innebär att en lärare kan bli skyldig att undervisa även i ett ämne som han inte har formell utbildning för. Om en lärare skall åta sig sådan undervisning får bedömas från fall till fall. Läraren kan inte åläggas att ta undervisning i andra ämnen om han inte har rimliga förutsättningar att klara av undervisningen. Krav måste därför alltid ställas på vissa ämnes-teoretiska och ämnesmetodiska kunskaper hos läraren. Detta måste vara ett intresse både för läraren själv, hans kolleger och för eleverna.

2. Stadieveckotimmar

Enligt Lgr 80 (föreskrifter för timplaner 1) anges för varje stadium det sammanlagda antalet veckotimmar för stadiets tre årskurser i olika ämnen och ämnesgrupper (stadieveckotimmar). Detta innebär en viss frihet för den lokala skolan (rektor) att besluta om stadieveckotimmarnas fördelning på årskurserna inom stadiet. I årskurserna 7, 8 och 9 skall dock antalet veckotimmar för eleverna vara 33 eller 34. Engelska, matematik och svenska skall förekomma i någon omfattning i varje årskurs. "När stadieveckotimmarna i olika ämnen och ämnesgrupper fördelas på årskurser bör hänsyn tas till den fördelning av veckotimmar på årskurser och ämnen som föreskrivs i Lgr 69" (Förordning om övergången till 1980 års läroplan för grundskolan, punkt 2; SÖ-FS 1981:30).

För de enskilda naturorienterande och samhällsorienterande ämnena anges inte längre bestämda timtal. Undantag har dock gjorts för teknik och religionskunskap som på timplanen och i dess föreskrifter fått bestämda timtal.

LR-kommentar: Som framgått av det föregående finns det i och med att Lgr 80 införs något större möjligheter än tidigare att t ex koncentrationsläsa ämnen. Normalt föreligger dock sannolikt inget behov av att drastiskt ändra de olika ämnenas timtal i olika årskurser jämfört med Lgr 69.

De enskilda samhällsorienterande och naturorienterande ämnena skall behålla de stadietimal som de har enligt Lgr 69. Det nya, för alla elever obligatoriska naturorienterande ämnet teknik får två stadieveckotimmar. De naturorienterande ämnena i Lgr 80 har därvid förstärkts med två veckotimmar jämfört med Lgr 69.

3. Arbetsenheter

Eleverna i ett rektorsområde ingår i klasser och andra undervisningsgrupper. Därutöver finns arbetsenheter. I sf 1 kap 5 § definieras begreppet arbetsenhet: "Organisatorisk enhet om två eller flera klasser i grundskolan för viss gemensam verksamhet." Föreskrifter om arbetsenhetskonferenser finns i sf 3 kap 5-9 §§. I Lgr 80 behandlas arbetsenheter, arbetsenhetskonferenser och arbetslag. SÖ har dessutom gett ut ett särskilt kommentarmaterial "Samarbete i arbetsenheter och arbetslag" (SÖ:s publikation Läroplaner 1980:6).

LR-kommentar: Arbetsenheter kan bestå av två eller flera klasser från samma årskurs eller från olika årskurser. Det finns alltså arbetsenheter av horisontal eller vertikal modell. Vidare kan arbetsenheter omfatta varierande antal klasser. Arbetsenheters sammansättning och storlek kan ha inflytande på tjänstefördelningen, bl a i vilken utsträckning lärarna åläggs undervisning enligt sf 14 kap 9 §.

Inom de gränser som schema och tjänstefördelning för hela skolan sätter bör arbetsenheter få disponera och lägga ut de resurser som ställs till arbetsenhetens förfogande.

Filosofin bakom tillkomsten av arbetsenheter är bl a att lärarna skall ha möjligheter att samverka i arbetslag. Lärarna i ett arbetslag på högstadiet medverkar i laget som ämnesexperter. Graden av och intensiteten i samverkan mellan lärarna i ett arbetslag och en arbetsenhet avgörs av de berörda lärarna själva. Det är alltså inte nödvändigt att införa en helt ny typ av arbetsorganisation för lärarna i och med att Lgr 80 genomförs.

Arbetsenhetskonferensen skall enligt sf sammanträda minst en gång varje termin. Det finns därutöver inga föreskrifter om arbetsenhetskonferensens sammanträdesfrekvens eller om längden på sammanträdena. Detta skall självfallet avgöras utifrån det verkliga behovet av konferenser. Arbetsenhetskonferensen avgör - inom ramen för sf:s bestämmelser - på egen hand vad man skall syssla med och hur man skall lägga upp sitt arbete.

Om inte den enskilde lärarens konferensbörda skall bli övermäktig, bör han i princip delta endast i konferenser, som anordnas av den arbetsenhet där han har huvuddelen av sin tjänstgöring förlagd.

"Studieledaren" leder arbetsenhetens verksamhet (se även nedan). En lärare kan åläggas att vara studieledare eller som det uttrycks i sf 14 kap 13a § (i dess lydelse fr o m 1982-07-01) åläggas att fullgöra vissa specialfunktioner, nämligen: "5. leda elevvårdsarbetet inom en arbetsenhet, 6. samordna planering av den pedagogiska verksamheten inom en arbetsenhet, 7. tillse att åtgärder som har beslutats inom en arbetsenhet verkställs". Förhandlingar pågår centralt mellan huvudorganisationerna och statens arbetsgivarverk om vilken ersättning studieledaren skall få för sitt arbete. Det reella utrymmet för studieledarens arbetsinsatser får naturligtvis avgöras utifrån den ersättning han kan komma att få genom avtal.

4. Schema

Enligt bestämmelser i sf 5 kap 36 § fastställer rektor schema. Lärarna skall få tillfälle att framställa önskemål om schema i samband med att förslag till schema upprättas av studierektor.

LR-kommentar: Schemaläggning för ämnesundervisningen bör samordnas med konferensplaneringen så att rimliga arbetstider skapas för lärarna. Sälunda kan

tid för nödvändiga arbetsenhetskonferenser och personalkonferenser läggas i anslutning till skoldagens (ämnesundervisningens) början eller slut. Detta är också motiverat av att eleverna då har lättare att delta i arbetsenhetskonferenserna. Tid för temastudier (se även nedan) bör avsättas på schemat/läsårsplanen.

Lärarna och deras fackliga företrädare bör så tidigt som möjligt initiera diskussioner med skolledningen om schemat för nästkommande läsår.

5. Konferenser

Föreskrifter om konferenser av olika slag finns i sf 3 kap (personalkonferenser, arbetsenhetskonferenser, klasskonferenser m fl). I Lgr 80 finns råd om konferensverksamheten i skolan.

LR-kommentar: Konferenserna i skolan tenderar att ta allt längre tid. Facklig bevakning kan hindra allt för många och dåligt planerade konferenser.

Eleverna kan - om de så vill - ingå i olika konferenser.

Ämneskonferenser kan anordnas med stöd av sf 3 kap 10a §.

Alla av skolledningen planerade och beordrade konferenser räknas som K-tid.

En konferensplan bör ingå i den lokala arbetsplanen.

6. Huvudlärare, institutionsföreståndare, studieledare

De arvoderade tjänsterna som huvudlärare och institutionsföreståndare avskaffas fr o m den 1 juli 1982. I sf införs istället bestämmelser om att lärare är skyldig att åta sig vissa specialfunktioner. Däri ingår de funktioner som de nuvarande huvudlärarna och institutionsföreståndarna fullgör samt studieledaruppgifter.

LR-kommentar: Särskild information om detta har tidigare getts de fackliga förtroendemännen (LR-499-81).

Härutöver kan påpekas att det vid utläggningen av specialfunktionerna på olika lärare är fullt möjligt att sammanföra funktionerna 1-4 och 8-9 (nuvarande huvudlärar- och institutionsföreståndaruppgifter) så att en lärare får dessa uppgifter för ett ämne eller en ämnesgrupp.

Vid kommande MBL-förhandlingar om den nya organisationen (utläggning av specialfunktioner) bör de lokala fackliga företrädarna yrka på en ajournering tills dess att de centrala kollektivavtalsförhandlingarna om ersättning för specialfunktionerna är avslutade. Detta förfarande har redan med framgång praktiserats av lokala LR-företrädare. Förbundskansliet återkommer snarast med information om utgången av förhandlingarna.

7. Kontakter hem-skola

Enligt Lgr 80 är skolan skyldig att ta kontakt med föräldrarna till samtliga elever två gånger varje läsår. Klassföreståndaren har ansvaret för dessa kontakter. Enligt sf 14 kap 10 § är alla lärare skyldiga att delta i föräldramöten som anordnas i skolans regi. Därutöver är rektors informa-

tions- och samrådsskyldighet med elever och föräldrar reglerad i sf 2a kap och 2b kap. Denna informations- och samrådsskyldighet kan äga rum i form av en s k skolkonferens. Den består bl a av personal som representerar olika delar av skolverksamheten. Enskilda lärare kan alltså åläggas att ingå i skolkonferensen.

LR-kommentar: Lgr 80 rekommenderar att de två obligatoriska kontakttillfällena per år mellan skola och hem sker i form av personliga samtal mellan klassföreståndare och föräldrar-elever. Detta utesluter självfallet inte att hem-skolakontakterna kan ske i andra former t ex per telefon.

Alla av skolledningen organiserade och beordrade föräldrakontakter i form av enskilda samtal, föräldramöten etc betraktas som K-tid. Även deltagande i skolkonferenser är K-tid.

En plan för kontakterna hem-skola bör ingå i den lokala arbetsplanen.

8. Studie- och yrkesorientering

Eleverna i grundskolan skall genom skolans försorg få praktisk arbetslivsorientering. Enligt Lgr 80 är arbetslivsorientering liksom övrig studie- och yrkesorientering en angelägenhet för alla i skolan.

LR-kommentar: Att eleverna får studie- och yrkesorientering i olika former är främst ett ansvar för skolledningen och den särskilt anställda syo-personalen dvs syo-konsulenter eller yrkesvalslärare. Lärare i allmänhet bör ta upp studie- och yrkesorientering i sin ämnesundervisning när det är naturligt och lämpligt.

En lärare är inte skyldig att utföra besök på elevernas praktikarbetsplatser. Det finns naturligtvis ingenting som hindrar att han frivilligt gör sådana besök om hans övriga undervisning och arbetsuppgifter inte lägger hinder i vägen. I sådana fall skall reseersättning utgå.

En plan för studie- och yrkesorienteringen bör ingå i den lokala arbetsplanen.

9. Tillval

Utöver de tre-åriga kurserna i tyska och franska som alltid skall erbjudas eleverna finns det enligt Lgr 80 i varje rektorsområde lokala tillvalskurser. De lokala tillvalskurserna fastställs av skolstyrelsen och läns skolnämnden på rektors förslag. Rektor skall samråda med bl a personalen innan han avger sitt förslag. De lokala tillvalskursernas längd kan variera från en termin till tre år. SÖ har behandlat tillvalet i sitt kommentarmaterial "Det fria studievalet" (SÖ:s publikation Läroplaner 1980:5).

LR-kommentar: Alternativkurserna i B-språken franska och tyska försvinner i och med att Lgr 80 införs. De båda ämnena kommer däremot, fastän alternativkurserna försvinner, att garanteras lika stora basresurser i form av lärarveckotimmar som i tidigare system med alternativkurser.

De lokala tillvalskurserna är enligt bestämmelserna i Lgr 80 en fördjupning av eller intresseprofilering inom några moment i två eller flera ämnen på grundskolans obligatoriska timplan. Kurserna bör anpassas till den personal, de lokaler och den materiel som finns tillgänglig på skolan. För undervisning inom tillvalsblocket krävs lärarbehörighet. Behörig att undervisa i de

olika kurserna är den som är behörig till undervisning i obligatoriska ämnen inom motsvarande sektor eller den som enligt sf 14 kap 9 § är skyldig att undervisa i kursen.

Den undervisningsskyldighet som skall gälla för de lokala tillvalskurserna är ännu inte fastställd. Centrala förhandlingar pågår mellan huvudorganisationerna och statens arbetsgivarverk (SAV). Tills vidare har SAV utfärdat ensidiga anvisningar om undervisningsskyldigheten i de lokala tillvalskurserna. Dessa anvisningar innebär att den lokale arbetsgivaren får fastställa en undervisningsskyldighet på 24, 27 eller 29 veckotimmar. Det är därför väsentligt att det av kursplaneförslagen klart framgår från vilka ämnen de olika kursmomenten i de lokala tillvalskurserna är tagna.

LR lokalt bör tills vidare inte medverka till att undervisningsskyldighet för lokala tillvalskurser fastställs. Förbundskansliet återkommer snarast med information om utgången av förhandlingarna med SAV.

Att utarbeta lokala tillvalskurser är inget åliggande för lärarna. Däremot kan det vara lämpligt att lärare frivilligt åtar sig detta arbete mot ersättning. Därvid kan genomföranderesursen eller kommunala anslag användas.

10. Tema

Enligt Lgr 80 är temastudier intressestyrda fördjupningsuppgifter som lärare och elever väljer att utföra inom de obligatoriska ämnenas ram. Som rikttid för temastudier gäller på högstadiet tolv stadieveckotimmar. SÖ har behandlat temastudier i sitt kommentarmaterial "Det fria studievalet" (SÖ:s publikation Läroplaner 1980:5).

LR-kommentar: Temastudier är ingen nyhet i skolan. Lärare och elever har alltid sysslat med fördjupningsuppgifter inom de obligatoriska ämnenas ram. Exempel på detta är temadagar och arbetsområden med anknytning till olika ämnen. Det nya med temastudier i Lgr 80 är i princip att man för högstadiets del fastställer en rikttid och att denna skall schemaläggas. Rikttiden kan överskridas eller underskridas. Temastudierna behöver inte medföra ett mer omfattande planeringsarbete mellan olika lärare än vad som nu är fallet. Det är lärarna i arbetsenhetskonferenserna som föreslår hur tiden för temastudier bör läggas ut på skilda ämnen och som avgör hur temastudierna skall läggas upp. Temastudierna är en del av ämnesundervisningen. Elevernas prestationer i denna undervisning liksom i annan ämnesundervisning skall självfallet betygsättas enligt gällande bestämmelser.

11. Fria aktiviteter

Enligt Lgr 80 skall utöver den obligatoriska undervisningen enligt timplanen på högstadiet, avsättas tid motsvarande fem stadieveckotimmar för fria aktiviteter. Enligt sf 14 kap 9a § är lärare skyldig att medverka i fria aktiviteter om läraren kan anses ha förutsättningar för detta och om det erfordras. Beslut härom fattas av rektor efter samråd med läraren.

LR-kommentar: En lärare är alltså skyldig att leda fria aktiviteter på samma sätt som han är skyldig att undervisa i ämnen där han inte har formell utbildning. Medverkan i fria aktiviteter inräknas i lärarens tjänst. Därvid gäller följande bestämmelser om nedsättning av undervisningstiden (TFU, avd A, 7 kap, bilaga 6: "Vid tillämpning av denna bestämmelse skall tiden för uppgiften bestämmas. Undervisningstiden minskas (nedsätts) därefter med lika

stor del av undervisningstiden för heltidstjänst i lärarens ämnen som den bestämda tiden förhåller sig till 40 timmar." Exempel: Man enas om att ledningen av viss fri aktivitet vid en skola tar 4 timmar per vecka. En lärare 16 (adjunkt) åtar sig denna uppgift som skall inräknas i tjänsten. Uppgiften, som läggs så att säga i "botten" på tjänsten, motsvarar en tiondel av veckoarbetstiden 40 timmar och minskar lärarens undervisningsskyldighet med en tiondel av 24 veckotimmar dvs med 2,4 veckotimmar (avrundat 2,5 veckotimmar).

De fackliga bevakningsuppgifterna i det fall en lärare skall leda fria aktiviteter blir givetvis desamma som när läraren skall undervisa i ett ämne där han inte har utbildning.

12. Bild, idrott och musik på låg- och mellanstadiet

Idrott och musik är särskilda ämnen på lågstadiet även enligt Lgr 80. Samma förhållande gäller för bild, idrott och musik på mellanstadiet.

LR-kommentar: Lärarna i bild, idrott och musik är inte stadietbundna. De kan alltså undervisa på låg-, mellan- och högstadiet. Det har bedömts som viktigt att eleverna så tidigt som möjligt får för de olika ämnena utbildade lärare. På några håll syns den missuppfattningen råda att t ex mellanstadielärare skulle ha någon form av "företrädesrätt" till exempelvis idrottstimmarna på stadiet. Så är inte fallet. Man bör från fall till fall bedöma vad som är pedagogiskt och organisatoriskt lämpligt när man gör tjänstefördelningen i bild, idrott och musik på låg- och mellanstadiet.

13. Musik

Undervisningstiden i musik för eleverna på högstadiet minskas i Lgr 80 till två veckotimmar. Lärarveckotimmarerna i musik på högstadiet ökar emellertid eftersom man enligt föreskrifter för timplaner i Lgr 80 för musikundervisningen på högstadiet skall avdela lärarveckotimmar så att undervisningen kan bedrivas i grupper om högst femton elever. Enligt de övergångsbestämmelser till Lgr 80 som utfärdats kan musik under de båda läsåren 1982/83 och 1983/84 anordnas även för de elever som haft två veckotimmar musik i årskurs 7 enligt Lgr 69 (SÖ-FS 1981:30 punkt 2 och 4). För betygsättning i musik vid övergång till Lgr 80 gäller särskilda anvisningar från SÖ (SÖ-FS 1981:30 sid 2).

LR-kommentar: Enligt uppgift föreligger det i vissa kommuner planer på att läsåret 1982/83 på högstadiet lägga ut endast en veckotimme musik för eleverna i årskurs 7. Detta skulle medföra en minskning av tjänstgöringsunderlaget för musiklektörerna och därmed leda till uppsägningar.

En reducerad musikundervisning för eleverna motsvaras i Lgr 80 av ett ökat tjänstgöringsunderlag för musiklektörer. Tillfälliga problem vid övergången från en läroplan till en annan konstituerar inte saklig grund för uppsägning. Enligt gällande bestämmelser skall musiken fr o m läsåret 1982/83 läggas ut på ett sätt som gör att lärarna får fullt tjänstgöringsunderlag enligt Lgr 80. Det är exempelvis möjligt att lägga ut en veckotimme musik i årskurs 7 och en veckotimme musik i årskurs 8 eller 9. Det är också möjligt att lägga ut två veckotimmar musik i årskurs 7. Fullt klart är att fr o m läsåret 1982/83 gäller Lgr 80. Därmed skall två veckotimmar musik läggas ut för eleverna på högstadiet.

14. Teknik

Enligt Lgr 80 är teknik ett nytt obligatoriskt ämne inom den naturorienterande sektorn för alla elever.

LR-kommentar: Undervisningsskyldigheten i det nya ämnet är inte fastställt. Förhandlingar pågår med SAV om undervisningsskyldigheten i teknik.

För undervisning i det nya naturorienterande ämnet teknik är självfallet lärare 19 i första hand lämpliga. Finns inte sådana lärare tillgängliga på skolan bör i andra hand anlitas lärare i övriga naturorienterande ämnen som kan anses ha förutsättningar enligt sf 14 kap 9 § att ombesörja undervisningen i teknik.

15. Betygsättning

Föreskrifter om betygsättning finns i sf 6 kap samt i Lgr 80. Därutöver har SÖ utfärdat föreskrifter för betygsättning i årskurserna 8 och 9 i grundskolan med giltighet fr o m läsåret 1982/83 (SÖ-FS 1981:206).

LR-kommentar: Enligt Lgr 80 skall alltså betyg ges till eleverna i de olika ämnena höst- och vårtermin i årskurs 8 och 9. Betyg skall ges också i tillvalskurser.

För närvarande diskuteras om betyg skall ges i de enskilda orienteringsämnena eller om man skall ge sammanfattningsbetyg i naturorienterande resp samhällsorienterande ämnen. Något beslut i denna fråga föreligger ännu inte. LR hävdar att betyg skall ges i de enskilda orienteringsämnena.

16. Fortbildning

Införandet av Lgr 80 medför krav på både ämnesteoritisk och ämnesmetodisk fortbildning från många lärare.

LR-kommentar: Information om den nya organisation för lärares fortbildning och vidareutbildning som träder i kraft den 1 juli 1982 har tidigare gått ut från förbundskansliet till de fackliga förtroendemännen (LR-460-81).

Fortbildningsbehoven kommer att variera lokalt men följande lista på angelägna fortbildningsbehov (utan inbördes rangordning och utan anspråk på fullständighet) kanske kan tjäna som utgångspunkt för lokala fackliga bedömningar.

Lokalt utvecklingsarbete (planering, utvärdering)
Specialpedagogik
Grundläggande språkliga färdigheter i svenska
Övergripande kunskapsområden, t ex jämställdhet, invandrarfrågor, samlevnadsundervisning
Breddning av kompetensen till nya ämnen (bl a No/Teknik)

17. Lokala arbetsplaner

Enligt Lgr 80 är det en skyldighet att göra upp en lokal arbetsplan vid rektorsområdet. Innehållet i arbetsplanen beskrivs i Lgr 80. SÖ har vidare gett ut kommentarmaterialet "Lokala arbetsplaner" (SÖ:s publikation Läroplaner 1980:4).

LR-kommentar: Rektor fastställer den lokala arbetsplanen. (undantag är de lokala tillvalskurserna; se ovan). Ansvaret för att arbetsplanen skrivs vilar också på rektor. Arbetsplanen skall bl a bygga på den normala undervisningsplanering som lärarna gör. Det kan självfallet vara lämpligt att en grupp lärare på skolan åtar sig att sammanställa ett förslag till lokal arbetsplan. Detta är ett frivilligt åtagande och bör arvoderas med hjälp av den s k genomföranderesursen.

Det finns inga krav på att verksamheten vid rektorsområdet skall redovisas i en "perfekt" arbetsplan redan inför läsåret 1982/83. Arbetsplanerna bör få växa fram successivt. Ambitionsnivån när det gäller den lokala arbetsplanens innehåll och utformning bör inledningsvis hellre vara måttlig än hög.

I Lgr 80 och SÖ:s kommentarmaterial ges exempel på vad som kan innehållas i en lokal arbetsplan. Ur facklig synpunkt är det viktigt att den lokala arbetsplanen förutom skolorganisation (elevernas indelning i klasser och andra undervisningsgrupper samt arbetsenheter), schema och tjänstefördelning innehåller konferensplanering, planer för hem- och skolakontakter, studiedagar, fortbildning samt studie- och yrkesorientering.

18. Utvärdering

Enligt Lgr 80 är utvärdering av skolans verksamhet - sådan den beskrivs i den lokala arbetsplanen - en fråga som angår alla i skolan.

LR-kommentar: Lgr 80 har ingen särskilt konkret beskrivning av hur utvärderingen av skolans verksamhet skall gå till. Det har inte varit möjligt att utifrån fackliga utgångspunkter på nuvarande stadium ge några råd eller kommentarer till hur en utvärdering i det enskilda rektorsområdet skall ske. Det kan dock allmänt sägas att utvärdering utöver den som lärare, skolledning och elever normalt gör av sin verksamhet förutsätter att särskild tid ställs till förfogande. Sålunda kan exempelvis studiedagar användas. Vidare kan medel ur genomföranderesursen ställas till förfogande eller också kan särskilda kommunala medel anslås.